

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)[Downloads \(/downloads\)](/downloads)[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)[MENU](#)

VASTGESTELD BOUWKUNDIG ERFGOED

Slagerij Pauwels

Vastgesteld bouwkundig erfgoed van 29-03-2019 tot heden**ID:** 103708 **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/103708>

Besluiten

Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Antwerpen
(<https://id.erfgoed.net/besluiten/14618>)

schrappingsbesluiten, vaststellingsbesluiten: 14-03-2019 ID: 14618

Rechtsgevolgen

📌 Meer informatie over de rechtsgevolgen van vaststellingen vind je op onze website
(<https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>).

Provincie
Antwerpen

Gemeente
Antwerpen

Deelgemeente
Antwerpen

Straat

Sint-Jansplein

Locatie

Sint-Jansplein 35 (Antwerpen)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

103m²

Vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Antwerpen

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1260>) (vaststellingen: van 01-06-2018 tot 29-03-2019)

Kenmerkgroep 1

Typologie: slagerijen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/388>)

Datering: interbellum (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1070>)

Gussenhoven & Van Wijck (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/11360>) (Ontwerper)

Kenmerkgroep 2

Typologie: winkels (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/517>)

Datering: vierde kwart 19de eeuw (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1066>)

Stijl: neoclassicisme (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/12)

Peeters, Emmanuel (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/8751>) (Ontwerper)

Beschrijving

Slagerij gevestigd in neoclassicistisch burgerhuis gebouwd in 1879, in 1929 dient Vingerhouts een bouwaanvraag in om de gevel en winkelpui te verbouwen.

Waarden

historische waarde

-

architecturale waarde

-

Aanduiding van Is de vaststelling van

Slagerij Pauwels

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/304740>)

Sint-Jansplein 35 (Antwerpen)

Slagerij gevestigd in neoclassicistisch burgerhuis gebouwd in 1879, in 1929 dient Vingerhouts een bouwaanvraag in om de gevel en winkelpui te verbouwen.

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? Meld het ons via het contactformulier (</contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/103708>).

Vlaanderen
verbeelding werkt

**Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de
Vlaamse overheid**

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie))

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)[Downloads \(/downloads\)](/downloads)[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)[MENU](#)

ERFGOEDOBJECT

Slagerij Pauwels

bouwkundig element**ID:** 304740 **URI:** <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/304740>

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Slagerij Pauwels (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/103708>)
Deze vaststelling is geldig sinds 29-03-2019

Gemeente

Antwerpen

Deelgemeente

Antwerpen

Straat

Sint-Jansplein

Locatie

Sint-Jansplein 35 (Antwerpen)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

103m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Inventarisatie van Antwerpse winkelinterieurs

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1223>) (inventarisatie: van 01-12-2016 tot 15-03-2017)

Kenmerkgroep 1

Typologie: winkels (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/517>)

Datering: vierde kwart 19de eeuw (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1066>)

Stijl: neoclassicisme (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/12)

Peeters, Emmanuel (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/8751>) (Ontwerper)

Kenmerkgroep 2

Typologie: slagerijen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/388>)

Datering: interbellum (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1070>)

Gussenhoven & Van Wijck (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/11360>) (Ontwerper)

Beschrijving

Slagerij Pauwels is gevestigd in een eind-19de-eeuws woonhuis, gebouwd in 1879, maar al in 1883 verbouwd tot winkel. In 1929 krijgen gevel en winkel een nieuw uitzicht en wordt het interieur van deze slagerij wellicht ontworpen. Vooral het bijzondere plafond met achter-glas-schildering is goed bewaard.

Historiek

Slagerij Pauwels ligt aan de zuidelijke zijde van het grote, rechthoekig Sint-Jansplein, dat soms ook aangeduid wordt als Sint-Jansplaats, en gelegen is in Antwerpen-Noord tussen Vondelstraat en Sint-Gummarusstraat. De bebouwing van het plein bestaat overwegend uit eind-19de- of begin-20ste-eeuwse winkelhuizen.

Slagerij Pauwels is gevestigd in een pand dat van oorsprong een neoclassicistisch burgerhuis was, gebouwd in 1879, in opdracht van J.F. Janssens. In 1883 doet aannemer Emmanuel Peeters een aanvraag voor de weduwe Janssens om het woonhuis te verbouwen tot een winkel met uitstalraam. In 1887 wordt een aanvraag ingediend om een atelier te bouwen, maar het is niet duidelijk welke functie dit atelier had.

Sinds begin jaren 1920 heeft Vingerhouts hier een slagerij. Na Vingerhouts volgt slager Spooren op. De huidige slager Pauwels is hier sinds 1976 actief.

Beschrijving

Exterieur

De slagerij is gevestigd op de begane grond van een pand dat drie bouwlagen en één brede travee telt onder een pannenzadeldak (nok evenwijdig met de straat). De lijstgevel is vlak bepleisterd, met een afgeronde erker op de eerste verdieping en met een geprofileerde kroonlijst; dit uitzicht ontstond bij een verbouwing van 1929.

In mei 1929 dient Vingerhouts een bouwaanvraag in om de gevel en winkelpui te verbouwen. De architect is niet vermeld op de bouwplannen. De indeling van de oorspronkelijk neoclassicistische gevel met drie bouwlagen en drie traveeën wijzigde toen. Op de eerste verdieping wordt de klassieke indeling van drie traveeën vervangen door een centraal raam met gebogen erker. In juni 1929 wordt de bouwaanvraag uitgebreid en wordt ook de verdeling van de tweede verdieping gewijzigd naar één centraal venster. Via de centrale vensterdeur op de tweede verdieping kan het terras op de erker betreden worden. De gevel is vanaf dan vlak bepleisterd met aan de zijanten sobere art-deco-ornamentiek. Momenteel is de gevel lichtroze geschilderd.

Het uitzicht van de huidige winkelpui op de begane grond dateert van rond 1970. Het betreft een grote etalage met links de toegangsdeur tot de winkel. De winkelpui is bekleed met zwarte graniet. Er is geen afzonderlijke ingang voor het woonhuis op de verdiepingen.

Winkelinterieur

Het betreft een ondiep voorhuis met aansluitend in de achterbouw een atelier en keuken, grenzend aan een open koer. De verdiepingen bestaan telkens uit twee achter elkaar liggende kamers.

De inrichting van het interieur dateert vermoedelijk van 1929. De slagerij bestaat uit een gevelbreed winkelgedeelte en een kleine werkruimte erachter (vroeger aangeduid als zitplaats), gescheiden door een bovenlicht met een glasraam waarop florale motieven en een bloemenkorf afgebeeld zijn. Het meest opvallende element in deze slagerij is de bekleding van de wanden en de zoldering.

De wanden zijn bekleed met gemarmerde glasplaten, zogenaamde marbrite, met roze en blauwgroene hoofdkleuren. Met marbrite worden in het vuur gepolijste tegels bedoeld. Ze worden gemaakt van opaak glas en bootsen marmer na. Voor de fabricage gebruikte men koude rollen zodat de tegel aan het oppervlak sneller afkoelde en een regelmatig patroon vertoonde. Deze

tegels waren niet alleen bedoeld ter versiering van exterieurs maar werden ook gebruikt als speciale betegeling voor badkamers en hallen, vooral in de art-deco-architectuur in België. Het product werd op de Europese markt voornamelijk beconcurrereerd door Pilkington (UK) en Chodau (TS).

Tot 2015 sloten deze glazen tegels aan op het werkblad maar vanwege lichte beschadiging moesten ze in opdracht van de voedselinspectie vervangen worden. Er werden niet passende zwarte tegels over de bestaande glasplaten gekleefd.

Het plafond werd bekleed met glazen tegels met tussenliggende versierde banden, deze zijn mogelijk van hout en bevatten sponningen waarop de glasplaten rusten. De kruising van de banden bestaat uit een glazen plaatje met koperen hechtingspin. De tegels zijn gemarmerd in het middenveld en in de hoeken beschilderd met landelijke taferelen: schapen in de sneeuw, varkens in een weide en florale motieven.

Deze achter-glas-schilderingen zijn zeldzaam en relatief goed bewaard. Op sommige plaatsen is enige craquelé zichtbaar, dit is de olieverf die gebarsten is. Achter-glas-schildering is een uiterst broze schildertechniek waarbij direct op glas wordt geschilderd. Als het schilderij klaar is, wordt het geheel omgekeerd zodat men door het glas naar de afbeelding kijkt.

Het glas-in-loodpaneel in de waaier boven de deur naar de achterkamer zou uit het atelier Gussenhoven & Van Wijck uit de Vinkenstraat in Antwerpen kunnen komen. Ook de schilderingen op de glastegels van het plafond zouden het werk kunnen zijn van Jaak van Wijck. Deze schilder stond bekend voor het schilderen van landelijke taferelen.

In het midden van het plafond hangt de originele lamp met geslepen glas. De vloer werd vervangen in de jaren 1980 en bestaat momenteel uit bruine gevlamde tegels. De toonbank dateert eveneens uit de jaren 1980. Naar verluidt kwam deze er ter vervanging van een S-vormige toonbank. Enkele losse legplanken in zwarte meubelplaat werden recent aangebracht.

- Stadsarchief Antwerpen, Bouwdossiers, 1879 # 0365, 1879 # 518, 1883 # 213, 1886 # 899, 1926 # 24452 , 1929 # 34051 , 1929 # 33491.
- ENNEKENS K. & TORMANS S. 2014: *Goed bewaarde winkelinterieurs*, Antwerpen, 62-65.
- Informatie met betrekking tot glas verkregen van G. Everaert (19 januari 2017).
- Informatie met betrekking tot glas verkregen van P. De Jager (23 januari 2017).

Auteurs: [Ennekens, Katherine \(https://id.erfgoed.net/auteurs/792\)](https://id.erfgoed.net/auteurs/792)

Datum: 2017

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\) \(https://id.erfgoed.net/auteurs/501\)](https://id.erfgoed.net/auteurs/501)

Relaties

Is deel van

Sint-Jansplein (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/11867>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: *Slagerij Pauwels* [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/304740> (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/304740>)
(geraadpleegd op 7 maart 2024).

Beheerder fiche: **Stad Antwerpen**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?
[Meld het ons via het contactformulier \(/contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/304740\)](/contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/304740).

Vlaanderen
verbeelding werkt

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)
(<https://www.onroenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie))